

Sygnatura akt VIII C 672/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant st. sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

przeciwko (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 672/21

UZASADNIENIE

W dniu 8 czerwca 2021 roku powód - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S., powództwo o zapłatę kwoty 1.077,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 maja 2021 roku do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu roszczenia pełnomocnik powoda wskazał, że w dniu 11 marca 2021 roku doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został należący do M. W. samochód marki S (...) o nr rej. (...). Szkoda została zgłoszona pozwanemu, którego łączyła z poszkodowanym umowa ubezpieczenia AC. W dniu 17 marca 2021 roku poszkodowany zawarł z warsztatem (...) Sp. z o. o. sp. k. zlecenie naprawy przedmiotowego pojazdu. Warsztat naprawczy, zgodnie z treścią zlecenia naprawy, sporządził kalkulację naprawy i przedłożył ją zakładowi ubezpieczeń celem uzgodnienia kosztów naprawy. Zakład ubezpieczeń zweryfikował przedłożoną mu kalkulację naprawy. Warsztat naprawczy, wykonując naprawę, nie uwzględnił zastosowanych przez zakład ubezpieczeń potrąceń jako niezgodnych z treścią zlecenia naprawy. Według powoda, przedstawione działania ze strony warsztatu naprawczego wyczerpywały formułę uzgodnienia kosztów naprawy w myśl OWU AC. W oparciu o powyższą kalkulację naprawy, za wykonaną usługę, warsztat naprawczy wystawił fakturę VAT.

Poszkodowany M. W. w dniu 17 marca 2021 roku zawarł umowę o przelew wierzytelności z (...) Sp. z o. o. sp. k., która z kolei dnia 7 maja 2021 roku zawarła umowę o powierniczy przelew wierzytelności z (...) sp. z o. o. z siedzibą w G., kauzalną w świetle zlecenia do umowy o powierniczy przelew wierzytelności.

W dniu 14 maja 2021 roku, w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty z dnia 7 maja 2021 roku, pozwany zakład ubezpieczeń przyznał odszkodowanie za przedmiotową szkodę w wysokości 1.241,50 zł.

(pozew k. 2-5 v)

W dniu 24 czerwca 2021 roku Referendarza Sądowy w tutejszym Sądzie wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił powództwo w całości zasądając nadto od pozwanego na rzecz powoda koszty procesu.

(nakaz zapłaty k. 29)

Od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw złożył pozwany, reprezentowany przez niezawodowego pełnomocnika, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu stanowiska pozwany podniósł, że przedmiotowa szkoda była likwidowana w ramach łączącej poszkodowanego z pozwanym umowy dobrowolnego ubezpieczenia AC, wobec czego w sprawie mają zastosowanie OWU o symbolu (...)01/19, na podstawie których zawarto umowę ubezpieczenia pojazdu w wariantcie serwisowym. To na podstawie przedmiotowej umowy zakład ubezpieczeń ustalił zakres oraz koszt naprawy a następnie przyznał odszkodowanie.

Strona pozwana podniosła nadto, że nie może ponosić negatywnych konsekwencji wynikających z umów, które zawarł poszkodowany, a których stroną nie był pozwany zakład ubezpieczeń i nie miał wpływu na zapisy umów.

(sprzeciw k. 33-34v)

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie, przy czym pełnomocnik powoda w piśmie procesowym z dnia 14 września 2021 roku (UP) cofnął złożone w pozwie wnioski dowodowe w zakresie wnioskowanego wcześniej dowodu z zeznań świadków i opinii biegłego.

Na rozprawę poprzedzającą ogłoszenie wyroku nikt się nie stawił.

(pismo procesowe powoda k. 56-58, protokół rozprawy k. 66)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 marca 2021 roku pojazd marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...), stanowiący własność M. W., brał udział w zdarzeniu komunikacyjnym, w wyniku którego uległ uszkodzeniu.

W dacie zdarzenia pojazd, o którym mowa objęty był ochroną ubezpieczeniową z tytułu umowy autocasco w pozwanym Towarzystwie (...) potwierdzanej polisą nr (...). Polisa została zawarta w wariantcie Autocasco serwisowym brutto. Integralną część umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...) Mechanicznych od U., Zniszczenia, Uszkodzenia (autocasco-Diler) należących do Klientów Indywidualnych oraz Małych i Średnich Przedsiębiorstw – (...) - (...)01/19.

Zgodnie z wiążącymi strony OWU - § 7 pkt 1 ppkt 1 w wariantcie serwisowym, wybranym przez poszkodowanego, rozliczanie szkód następuje na podstawie faktury dokumentującej naprawę pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy, z zastrzeżeniem postanowień § 23-28.

Paragraf 23 pkt OWU stanowił, że w wariantcie serwisowym, w celu uniknięcia skutków wskazanych w § 24 ust. 4 sposób naprawy pojazdu i wysokość jej kosztów powinny każdorazowo zostać uzgodnione z E. Hestią.

Paragraf 24 ust. 1 OWU stanowi z kolei, że jeżeli w umowie ubezpieczenia zawartej w wariantcie serwisowym przyjęto sumę ubezpieczenia brutto, ustalenie wysokości szkody częściowej i wysokości odszkodowania następuje po przedłożeniu faktur dokumentujących naprawę pojazdu według uprzednio uzgodnionych z E. Hestią kosztów i sposobu naprawy pojazdu przez zakład dokonujący tej naprawy z zastosowaniem:

1) naprawczych norm czasowych producenta pojazdu zawartych w systemie A.,

2) średniej stawki za roboczogodzinę ustalonej w oparciu o ceny usług stosowane przez warsztaty porównywalnej kategorii do warsztatu dokonującego naprawy, działające na terenie miejsca naprawy pojazdu,

3) ceny części i materiałów producenta pojazdu ujęte w systemie A..

Ustęp 4 § 24 OWU stanowi, że w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z E. Hestią kosztów i sposobu naprawy, koszty naprawy podlegają weryfikacji do średniej arytmetycznej cen usług naprawczych stosowanych na terenie powiatu właściwego dla miejsca zarejestrowania pojazdu, a w przypadku gdy pojazd jest przedmiotem leasingu lub stanowi zabezpieczenie kredytu, miejsca stałego zameldowania lub siedziby Ubezpieczającego, nie więcej niż 100 zł brutto za 1 roboczogodzinę prac, blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości brutto zawartych w systemie A., pomniejszych i wysokość zużycia eksploatacyjnego, wskazanego w OWU.

(kserokopia dowodu rejestracyjnego k. 12-13, kserokopia polisy k. 37, OWU k. 38-44v, okoliczności bezsporne)

M. W. nie prowadzi działalności gospodarczej, a przedmiotowy pojazd nie jest środkiem trwałym wpisanym do ewidencji środków trwałych. Poszkodowany nie ma możliwości odliczenia podatku VAT.

(kserokopia oświadczenia o VAT k. 15, okoliczności bezsporne)

Poszkodowany w dniu 11 marca 2021 roku, zgłosił szkodę u pozwanego z tytułu ubezpieczenia AC. Zakład ubezpieczeń nadał sprawie numer (...).

W dniu 17 marca 2021 roku M. W. zawarł z (...) sp. z o. o.

sp k. z siedzibą w Ł. umowę zlecenia naprawy przedmiotowego pojazdu w zakresie obejmującym wszystkie uszkodzenia powstałe w wyniku zdarzenia z dnia 11 marca 2021 roku, objęte szkodą o nr (...).

Strony ustaliły, że koszt naprawy stanowić będzie równowartość kwoty wynikającej z kalkulacji naprawy wykonanej przez Zleceniobiorcę w systemie A. w momencie, kiedy znane mu będą wszystkie uszkodzenia, do których doszło w szkodzie (...), w szczególności z uwzględnieniem pełnego zakresu szkód opisanego przez uprawnioną do tego osobę za ramienia zakładu ubezpieczeń lub niezależnego rzeczoznawcę, części nowych i oryginalnych zakupionych w (...), w cenie obowiązującej u głównego importera wg cennika na datę naprawy, stawki za 1 roboczogodzinę w wysokości 200 zł netto (blacharstwo-mechanika) / 200 zł netto (lakierowanie).

Warsztat, zgodnie z treścią zlecenia sporządził kalkulację naprawy nr mp/ (...) z dnia 29 marca 2021 roku na kwotę 2.319,23 zł, przyjmując stawkę za 1 roboczogodzinę na poziomie 200 zł netto, w tym roboczogodzinę robocizny lakierniczej na poziomie 200 zł i przed przystąpieniem do naprawy przedłożył ją zakładowi ubezpieczeń celem akceptacji kosztów naprawy.

Zakład ubezpieczeń w dniu 30 marca 2021 roku zweryfikował przedłożoną kalkulację do kwoty 1.009,35 zł netto - 1.241,50 zł brutto, o czym powiadomił zakład naprawczy.

Warsztat nie uwzględnił zastosowanych przez pozwanego potrąceń.

(kserokopia umowy zlecenia naprawy pojazdu k. 14, kalkulacja naprawy nr mp/ (...), akta szkodowe na załączonej płycie CD k. 28: zweryfikowana kalkulacja naprawy, mail z dn. 29.03.2021r., na załączonej płycie z aktami szkodowymi k. 35: - potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia szkody, zweryfikowany kosztorys, okoliczności bezsporne)

W dniu 17 marca 2021 roku poszkodowany M. W. zawarł z (...) Sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą w Ł. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której poszkodowany przelał na warsztat naprawczy wierzytelność z tytułu odszkodowania z

polisy ac poszkodowanego za szkodę w pojeździe marki S. (...) o nr rej. (...), powstałą na skutek zdarzenia z dnia 11 marca 2021 roku, przysługującego mu od (...) Spółki Akcyjnej, której nadano numer (...).

(umowa przelewu wierzytelności z dnia 17.03.2021r. k. 16, okoliczności bezsporne)

W dniu 21 kwietnia 2021 roku warsztat naprawczy, w oparciu o sporządzoną wcześniej kalkulację naprawy nr mp/ (...) i przeprowadzoną naprawę, wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 2.319,23 zł brutto, ze stawką za 1 roboczogodzinę prac blacharsko-mechanicznych i lakierniczych ustaloną na kwotę 246,00 zł brutto (200 zł netto) i terminem płatności oznaczonym na dzień 28 kwietnia 2021 roku.

(faktura VAT k. 19, kalkulacja naprawy k. 20-24, okoliczności bezsporne)

Dnia 7 maja 2021 roku powód zawarł z (...) Sp. z o.o. Sp. k. w Ł. umowę o powierniczy przelew wierzytelności, na mocy której cedent przelał na cesjonariusza swoje wierzytelności przysługujące mu od pozwanego za szkodę komunikacyjną o numerze (...) w pojeździe marki S. (...) nr rej (...), powstałą w dniu 11 marca 2021 roku tytułem odszkodowania z polisy ac poszkodowanego.

(zlecenie do powierniczej umowy o przelew wierzytelności k. 17, umowa przelewu wierzytelności k. 18, okoliczności bezsporne)

Pismem z dnia 7 maja 2021 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty odszkodowania w pełnej wysokości, tj. w wysokości 2.319,23 zł w terminie 14 dni. Wraz z wezwaniem przesłano m.in. fakturę VAT za wykonaną naprawę.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany, w dniu 12 maja 2021 roku, przyznał i wypłacił odszkodowanie w wysokości 1.241,50 zł.

W dniu 25 listopada 2021 roku powód bezskutecznie wezwał pozwanego do zapłaty brakującej części odszkodowania - w terminie 6 dni.

(wezwanie do zapłaty k. 25; na płycie CD k. 35: decyzja w sprawie szkody z dn. 12.05.2021 r., wezwanie do zapłaty z dn. 25.11.2021r., okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego o umowie ubezpieczenia (art. 805 i następne k.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie szkody) oraz postanowienia zawartej przez poszkodowanego z pozwanym umowy ubezpieczenia autocasco wraz z ogólnymi warunkami ubezpieczenia.

W myśl przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy ubezpieczeniu majątkowym świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (art. 805 § 2 k.c.).

W przypadku umowy autocasco świadczenie zakładu ubezpieczeń polega na zapłacie – przy ubezpieczeniu majątkowym - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku. Zakres odszkodowania precyzuje umowa stron, w tym postanowienia ogólnych warunków umowy – w tym przypadku ogólne warunki ubezpieczeń, które należy traktować jako część umowy (por. Sąd Najwyższy w wyroku z 21 czerwca 2001r. IV CKN 382/00, Monitor Prawniczy z 2003, nr 1, s. 33).

W sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 11 marca 2021 roku, jak również okoliczność,

że w jego dacie M. W. był stroną umowy ubezpieczenia autocasco obejmującą pojazd marki S. (...) nr rej (...) w pozwanym Towarzystwie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę.

Osią sporu w niniejszej sprawie była wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu odszkodowania.

Podkreślić w tym miejscu należy, że powód opiera swoje żądanie na łączącej poszkodowanego z pozwanym umowie ubezpieczenia AC, które jest dobrowolnym ubezpieczeniem komunikacyjnym. Zasady i zakres odszkodowania z ubezpieczenia mienia określa umowa ubezpieczenia, bliżej ogólne warunki ubezpieczenia (OWU) konkretnego zakładu ubezpieczeń, który ubezpieczający wybiera.

Przy ubezpieczeniu autocasco to strony w umowie określają zasady ustalenia odszkodowania w sytuacji zajścia wypadku ubezpieczeniowego. Umowa ubezpieczenia może zawierać także postanowienia określające sposób liczenia szkody, ustalania wartości uszkodzonego lub zniszczonego mienia, podstawy do przyjęcia szkody całkowitej lub częściowej. Umowa ta jest dla stron wiążąca i znajduje zastosowanie w sytuacji odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Zaznaczyć trzeba, że zasada pełnego odszkodowania realizowana jest jedynie w obowiązkowym ubezpieczeniu komunikacyjnym odpowiedzialności cywilnej. W pozostałych ubezpieczeniach kompensacja szkody jest dokonywana w granicach określonych warunkami ubezpieczeń.

Zgodnie z § 23 wiążących strony OWU, w wariancie naprawienia szkody, wybranym przez powoda, w celu uniknięcia skutków wskazanych w § 24 ust. 4 sposób naprawy pojazdu i wysokość jej kosztów powinny każdorazowo zostać uzgodnione z E. Hestią. Gdy te nie zostaną uzgodnione z E. Hestią, w razie udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z E. Hestią kosztów i sposobu naprawy, koszty naprawy podlegają weryfikacji do średniej arytmetycznej cen usług naprawczych stosowanych na terenie powiatu właściwego dla miejsca zarejestrowania pojazdu, a w przypadku gdy pojazd jest przedmiotem leasingu lub stanowi zabezpieczenie kredytu, miejsca stałego zameldowania lub siedziby Ubezpieczającego, nie więcej niż 100 zł brutto za 1 roboczogodzinę prac, blacharskich, lakierniczych i mechanicznych. Natomiast ceny części zamiennych i materiałów (w tym lakierniczych) podlegają weryfikacji maksymalnie do wartości brutto zawartych w systemie A., pomniejszonych o wysokość zużycia eksploatacyjnego, wskazanego w OWU.

Należy zatem przyjąć, że strony ustaliły, że sama faktura nie jest wystarczającym dokumentem potwierdzającym zasadność wypłaty przez pozwanego odszkodowania w kwocie wynikającej z tej faktury w przypadku niezgodnienia sposobu naprawy pojazdu i wysokości jej kosztów.

W przedmiotowej sprawie uznać należy, że naprawy dokonano bez uprzedniego uzgodnienia z E. Hestią kosztów i sposobu naprawy. Trudno bowiem przyjąć, forsowaną przez pełnomocnika powoda tezę, że samo przesłanie kosztorysu sporządzonego przez zakład naprawczy stanowi uzgodnienie kosztów i sposobu naprawy, tym bardziej, że ubezpieczyciel niezwłocznie, już kolejnego dnia, jeszcze przed podjęciem naprawy przez zakład naprawczy, przesłał zwrótnie zweryfikowany kosztorys.

Powód nie wykazał, że zgodnie z zapisem § 23 OWU, za „uzgodnione z E. Hestią” należy uznać także jedynie wymianę korespondencji e-mailowej pomiędzy warsztatem a pozwanym. Dodatkowo, powód ani w uzasadnieniu pozwu, ani w dalszym toku postępowania przed Sądem nie powoływał się na fakt dokonania wzajemnych ustaleń między warsztatem i pozwanym co do kosztów i sposobu naprawy pojazdu. Wręcz odwrotnie w treści pozwu pełnomocnik powoda wprost wskazał, że: „Warsztat, wykonując naprawę, nie uwzględnił zastosowanych przez zakład potrąceń jako niezgodnych z treścią zlecenia naprawy.”

W konsekwencji w ocenie Sądu, nie sposób uznać, że w sprawie uzgodniono sposób naprawy i wysokość jej kosztów, tym samym do ustalenia należnego powodowi odszkodowania zastosowanie powinna znaleźć regulacja zawarta

w § 24 pkt 4 OWU.

Podkreślić w tym miejscu należy, że w ocenie Sądu wiążące strony umowy zapisy § 23 i 24 OWU są jasne i logiczne nadto stanowią standardowe klauzule stosowane w umowach ubezpieczenia dobrowolnego. Niewątpliwie ubezpieczyciel ma bowiem prawo do uprzedniego uzgodnienia proponowanego kosztu i sposobu naprawy, tak by uniknąć potencjalnych nadużyć ze strony ubezpieczonych. Jego istnienie znajduje wręcz uzasadnienie w dyspozycji art. 354 § 2 k.c.

To, że odszkodowanie wyliczone z uwzględnieniem zapisu § 24 ust 4 OWU jest niższe niż wynikające z kosztorysu sporządzonego przez zakład naprawczy, nie przesądza o zasadności żądania odszkodowania według faktury VAT. Podkreślić jeszcze raz należy, że strony dobrowolnej umowy ubezpieczenia mienia mogą skutecznie zastrzec w jej treści określone obowiązki, których wykonanie przez ubezpieczającego służyć ma ochronie uprawnionego interesu ubezpieczyciela zagrożonego zdarzeniem objętym ryzykiem ubezpieczeniowym (por. wyrok SO w Olsztynie z dn. 04.03.2021r., sygn. akt IX Ca 1046/20, wyrok SO w Bydgoszczy z dnia 5 grudnia 2019 roku, sygn. akt VIII Ga 47/19).

Dążąc do zrównania pojęcia „uzgodnienia sposobu i wysokości kosztów naprawy” z „przedstawieniem zakładowi ubezpieczeń kosztorysu naprawy” w istocie powód dąży do bezpodstawnego przekształcenia umowy ubezpieczenia dobrowolnego w czynność zapewniającą pokrycie wszelkich kosztów wynikłych ze zdarzenia ubezpieczeniowego, co nie jest jednak istotą ubezpieczenia AC.

W świetle powyższego, wobec dokonania naprawy bez uprzedniego uzgodnienia z zakładem ubezpieczeń sposobu i kosztów naprawy, a wręcz świadomie i celowo wbrew wskazaniom zakładu ubezpieczeń, przedłożenie faktury VAT za dokonaną naprawę nie może przesądzać i nie przesądza o uznaniu zasadności przyznania odszkodowania w wysokości odpowiadającej kosztom wskazanym w fakturze.

Skoro zatem ubezpieczyciel przyznał i wypłacił odszkodowanie w wysokości 1.241,50 zł, przyjmując stawkę za 1 roboczogodzinę w wysokości nawet większej niż wynikająca z zapisu § 24 ust 4 (gdzie maksymalnie tę określono na kwotę 100 zł brutto), brak było podstaw do uwzględnienia powództwa. Strona powodowa nie wykazała bowiem by przyznane jej odszkodowanie zostało ustalone w sposób niezgodny z zapisami wynikającymi z § 24 ust 4 OWU, a to niewątpliwie ją zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c. i obowiązującą zasadą rozkładu ciężaru dowodów obciążała obowiązek udowodnienia roszczenia w świetle postanowień OWU AC.

Mając powyższe na względzie Sąd oddalił powództwo w całości.